

Financiranje drugega tira Koper - Divača

Jože P. Damijan

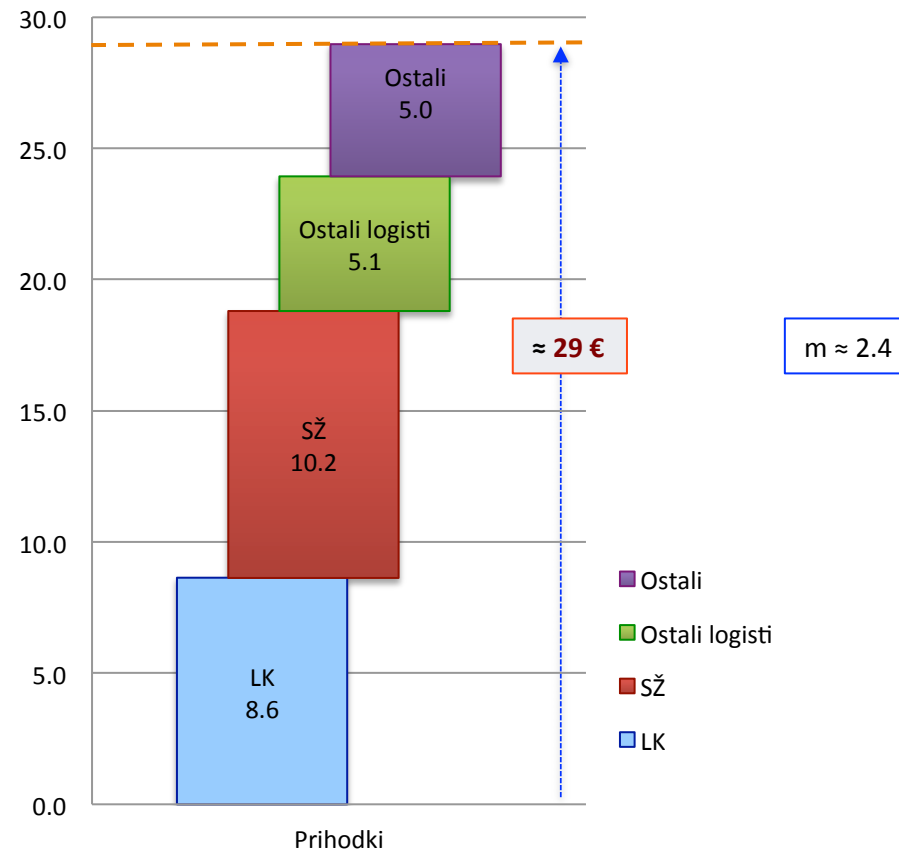
Ljubljana, 1.2.2017

Zakaj DK2 še nimamo ?

Vlada ne razume, da je logistika posel

- Logistična veriga z vsako tono pretovora v LK zasluži
≈ 29 € prihodkov / tono
≈ 13 € dodane vrednosti / tono
- Multiplikator pristaniške dejavnosti (*):
  - ≈ 1.9 - 2.1 (neposredni +posredni učinki)
  - ≈ 2.4 (inducirani učinki)

(*) Temelji na študijah:

- Bole, Mramor, Čertalič (2006)
- Damijan (2012)
- Bole & Jere (2015)

Zakaj se Avstriji splača graditi BA koridor ?

BAC Project Status in Austria – 9 bn EUR investment planned

▪ Semmering base tunnel (start of construction 2012):

- Length 27 km
- Speed 200 km/h
- Costs 3,0 bn EUR
- Start of operation 2025

▪ Koralm railway line and tunnel (under construction):

- Length / Tunnel 130 km / 33 km
- Speed 250 km/h
- Costs 5,5 bn EUR
- Start of operation 2022

▪ Vienna Main Station (start of operation: 2012; 1 bn EUR)

▪ Additional projects:

- Terminal Inzersdorf (ongoing)
- Graz Main Station (under construction)
- Railway line Stadlau – Marchegg (ongoing)
- Pottendorfer railway line (ongoing)
- Railway Station Bruck/Mur (ongoing)

Zapleti z DK2

1. 20 let načrtovanja
  2. Zelo draga izvedba: 1.4 mlr €
    - Prenapihnjena cena
    - Visoke cene predorov na m3, napihnjeni nepredvideni stroški
  3. Dvom vlade v ekonomsko upravičenost
    - Študija OECD/ITO (2015)
  4. Želja vlade po ovržbi dvoma v vrednost naložbe
    - Študija Geodata (2016)
    - Potrditev visoke cene z nerealnimi tveganji
-

Možna racionalizacija projekta DK2 *

1. Sprememba namembnosti DK2 samo za tovorni promet
    - potencialni prihranek: 170 do 200 mio €
  2. Izločitev izogibališča v tunelu T2
    - potencialni prihranek: 30 mio €
  3. Nujna revizija cen, še zlasti železniških predorov (močno prenapihnjene)
-
- Skupen potencialni prihranek:
    - min 200 - 250 mio €
  - Realna vrednost:
    - **≈ 800 mio € (brez DDV)**
-

* Na podlagi študije Damijan, Groznik & Zgonc (2016)

Bolj striktna ocena stroškov

v skladu s standardi stroke

- Načrtovanje gradnje z matrično metodo (ABC)
  - => večji prihranki
  - predvsem pri predorih:
    - nižja cena gradnje na m3 (iz AC programa)
    - bolj pravilno upoštevana nepredvidena dela & tveganja
  - nižji stroški vodenja & nadzora projekta
- Skupen strošek:
  - ≈ **683 mio €** namesto 1,157 mio € (brez DDV)
  - ≈ **833 mio €** namesto 1,411 mio € (z DDV)
  - prihranek **578 mio € (41 % !!!)**
- Prihranek omogoča izgraditi 2-tirno progo za sedanjo ceno 1-tirne (776 mio € oz. 947 mio € z DDV)

Možne oblike financiranja

1. Javno financiranje (70%) + EU sofinanciranje (30%)
  2. 100% javno financiranje
  3. Zasebna gradnja in komercialni najem s strani države
-

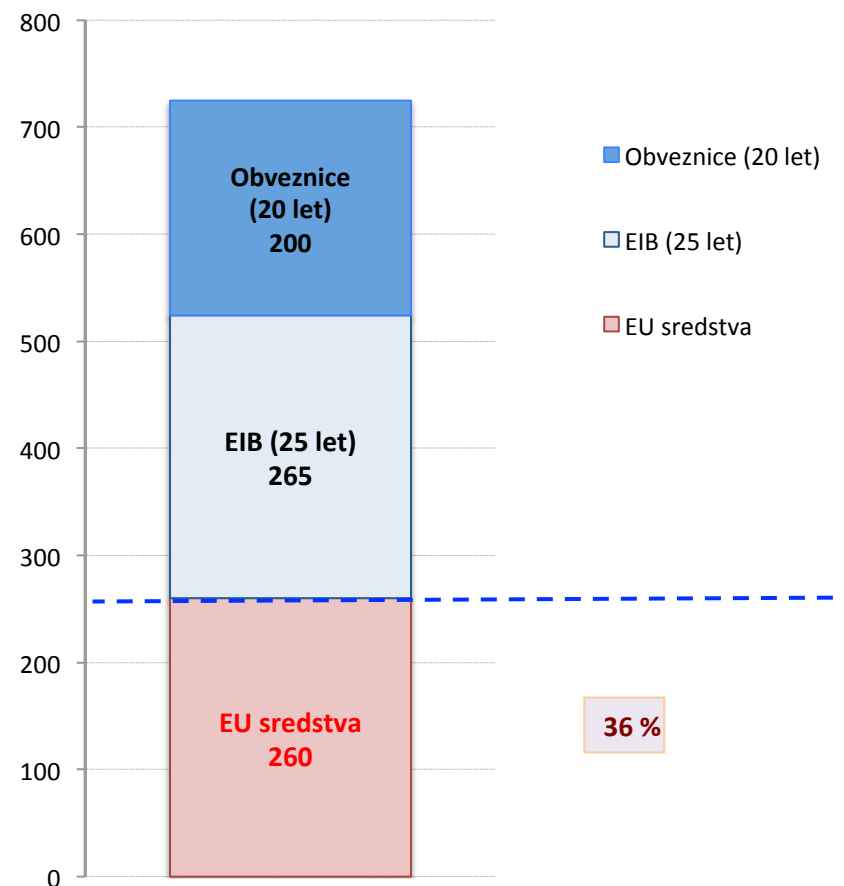
Izhodišča

- **Varianta 1: 1-tirna proga + servisni predori (70/40)**
    - Strošek: **683 mio €** (brez DDV)
    - - Dokument.+zemljišča: 51 mio €
    - Neto strošek: 632 mio € (brez DDV)

  - **Varianta 2: 2-tirna proga (70/70), brez opreme**
    - Strošek: **776 mio €** (brez DDV)
    - - Dokument.+zemljišča: 51 mio €
    - Neto strošek: 725 mio € (brez DDV)
-

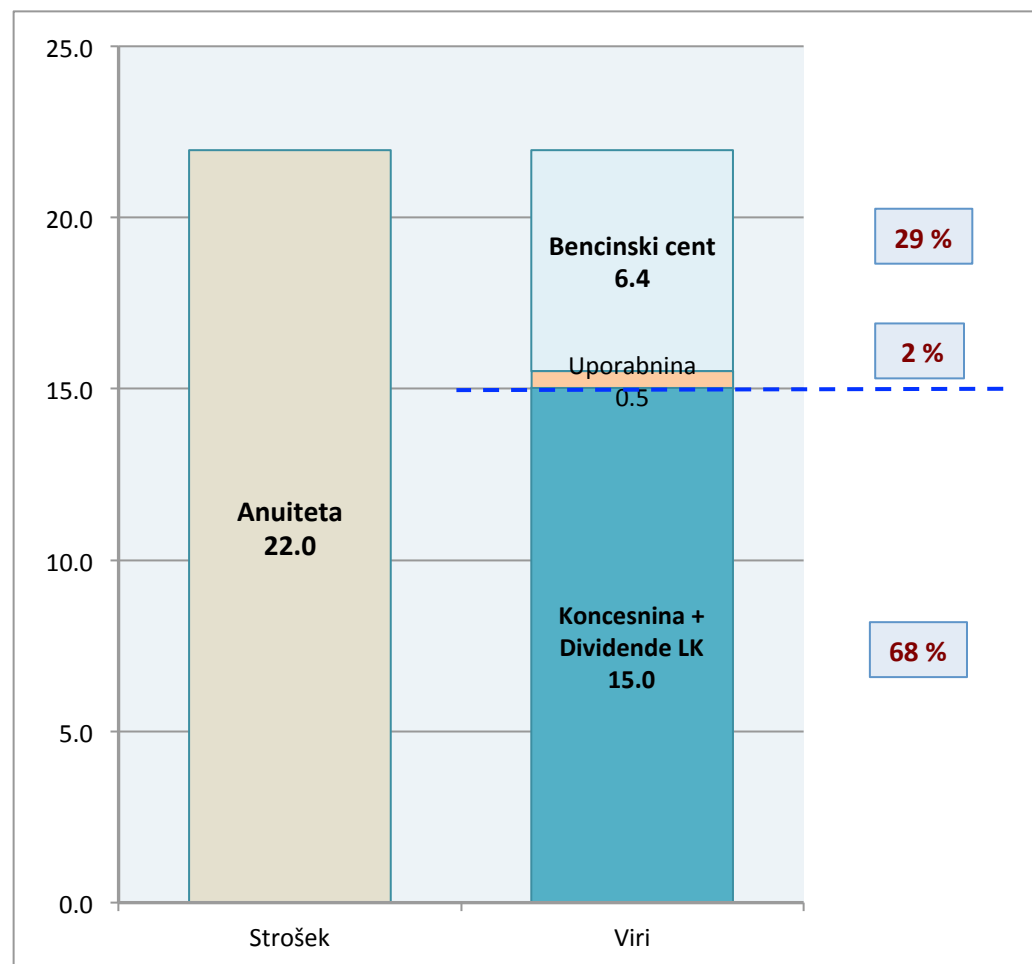
1. Javno financiranje + EU sredstva

- Predpostavke:
  - 2-tirna proga (70/70)
    - 725 mio €
  - Sofinanciranje EU: ≈36%
    - 260 mio €
  - Potrebna zadolžitev: 465 mio €
    - Obveznice: 200 mio €
    - EIB: 265 mio €

1. Javno financiranje + EU sredstva

- Viri financiranja dolga:
- 39 let (gradnja + uporaba)
- Diskontna stopnja: 3%
- Preračunano na 30 let

- Koncesnina + dividende LK
  - Letno: 15 mio €
- Uporabnina (Želez.operaterji)
  - Letno: 0.5 mio €
- Bencinski cent
  - 0.3 €cent / L
  - Letno: 6.4 mio €

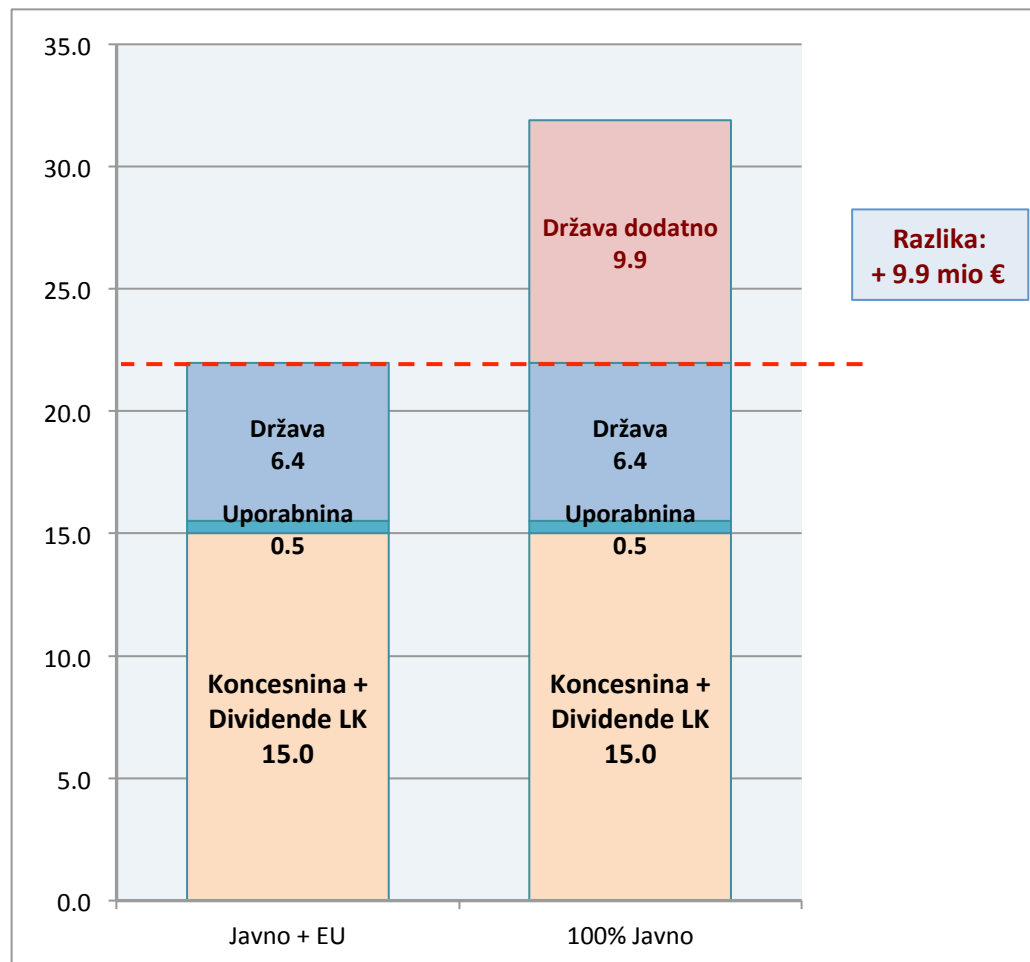

Vendar...

- Ta varianta ni več aktualna
  - Neuspešna prijava na razpis feb. 2015
    - Prijava brez zaprte finančne konstrukcije
    - Preusmeritev sredstev na druge projekte
    - Izgubljenih 260 do 300 mio € za DK2
    - Namerna sabotaza ?
  - V 2017 nov razpis, vendar:
    - le še 27 mio sredstev CEF (za Slovenijo)
    - 1.5 milijarde € za vse države
  - Politična odgovornost vlade !
-

2. 100% Javno financiranje

- EU sredstva: 27 mio €
- Vrednost: 725 mio €
  - Obveznice: 200 mio €
  - Kredit EIB: 498 mio €
- Višja anuiteta
  - 31.9 mio € (namesto 22)
- **Davek na neumnost !**
  - Letno: **9.9 mio €**
  - Skupaj: **297 mio €**
- Bencinski cent (2.5x več)
  - 0.84 €cent / L
  - (namesto 0.31 €cent / L)

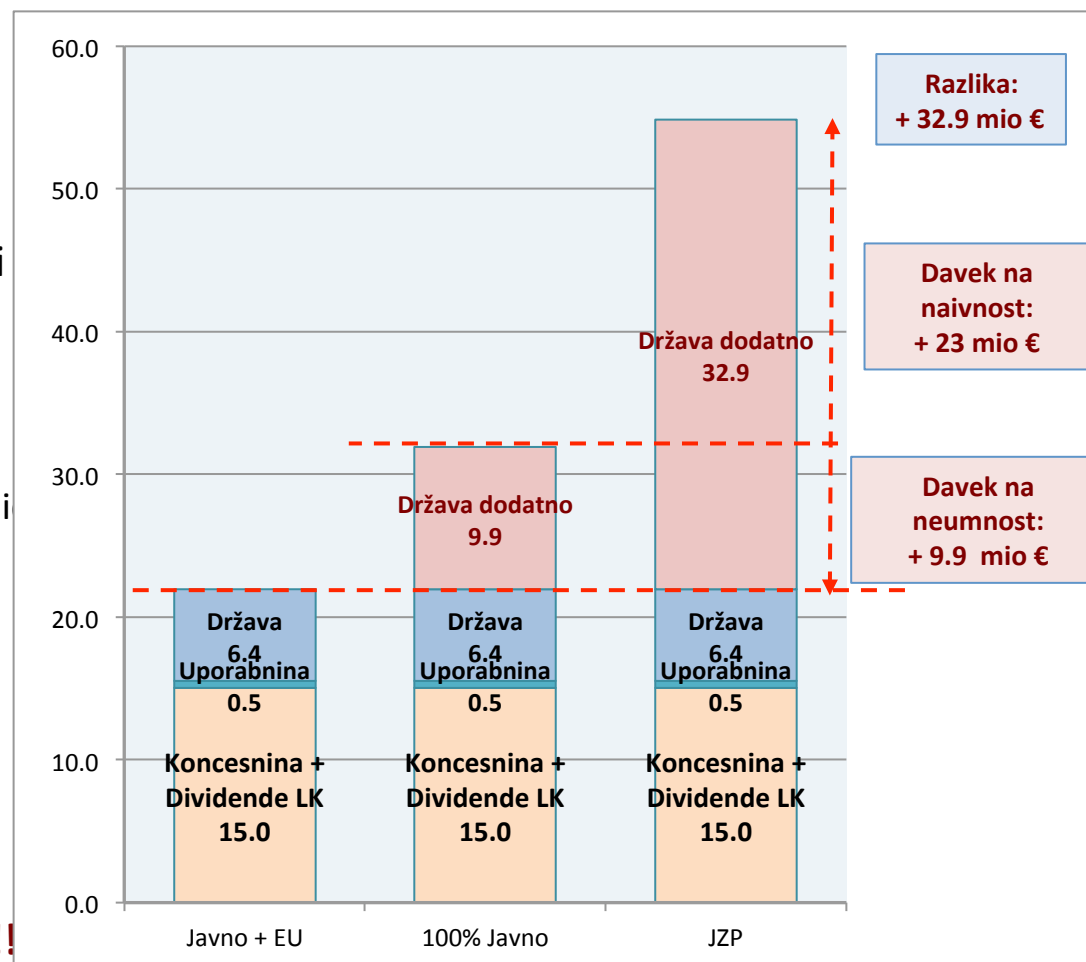
3. Komercialno financiranje gradnje DK2 oz. Javno-zasebno partnerstvo

- Komercialna gradnja & Najem DK2 s strani države
    - 2TDK d.o.o.
    - Holding (SŽ + LK) + Madžarska ???
  - Višja vrednost investicije (brez sofinanciranja EU)
  - Dražji viri financiranja (od javnega)
    - 2-krat višja obrestna mera
    - + premija za tveganje + normalen donos
    - = 8 – 10% zahtevana stopnja donosnosti
  - **Zahteva plačila subvencij iz proračuna !!!**
    - Nadomestilo za uporabo
-

3. Javno vs. komercialno financiranje gradnje DK2

Predpostavke:

- 200 mio € vložek države
- 27 mio € EU
- 605 mio € vložek zasebnika
- 8% zahtevana stopnja donosnosti zasebnika
- Stroški financiranja JZP višji od vrednosti naložbe !
  - 960 mio € "nadomestila" za 598 mio vložka zasebnika
- Stroški najema za državo:
  - 32.9 mio €
- Potreben dvig dajatev na gorivo
  - 2.9 € centov / L (9-krat več !!!)
- **Davek na neumnost & naivnost !!**
  - 297+ 960 = **1,257 mio €**

3. Javno vs. komercialno financiranje gradnje DK2

- **JZP je najdražji način financiranja !!!**
  - JZP investicija v DK2 2 do 3-krat dražja
  - Dodatno plačilo davka na naivnost:
    - **+ 23 mio €**
    - In privatizacija LK + SŽ
  - **Davek na neumnost & naivnost:**
    - $297 + 960 = 1,257$ mio €
    - **Za en cel DK2 po sedanji vrednosti !!!**
-

Sklepi

- Dosedanje aktivnosti vlade glede DK2:
    - JZP in projektno podjetje zgolj kot krinka za privatizacijo ?
    - Namerno sabotiranje z namenom višjih rent ?
    - Ali zgolj nesposobnost ?
    - Ali kombinacija vseh treh ?
  - Politična odgovornost vlade
    - Za slabo vodenje projekta DK2
    - Za netransparentnost procesov financiranja
    - Za višje stroške za davkoplačevalce
    - Za odmik začetka gradnje DK2
-

Hvala za pozornost !

